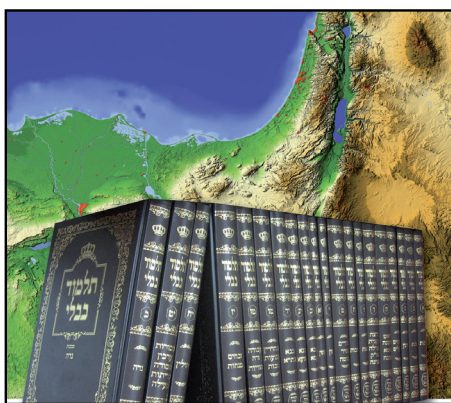

יוצא לאור על-ידי
צעירי אגודת חב"ד – המרכז
עורך: מנחם ברוד
יו"ר: הרב יוסף יצחק אהרונוב

שיחת השבוע

הבית הזה שייך לכולנו

בניין היהדות, הכולל את שלמות התורה, שלמות העם ושלמות הארץ, יקר לכולנו מכדי להניח לו לשמש כלי משחק

לימוד התורה ואהבת ארץ ישראל - ערכים היקרים לכולנו

בם בציבור מרגישים בימים האלה כילדים החיים בבית, שבו מריבה בין ההורים יצאה מכלל שליטה. האישה, בכעסה, מנפצת את שמשות המכוננית, והבעל גומל לה בשבירת הכלים במטבח. הילדים מייחלים למי שיחזיר להוריהם את השפיות, מי שיזכיר להם כי הן המכוננית הן המטבח שייכים למשפחה כולה.

מאז ומעולם היו חלקים בעם ישראל שעסקו בהתלהבות יתרה במצווה מסוימת. אלה עוסקים בהרמת קרן השבת, ואלה מדיגישים את חשיבותה של גמילות חסדים. אלה מפיצים את חשיבות ההימנעות מדיבור בעת התפילה, ואלה מרימים על נס את הצניעות. האם פירוש הדבר שמצוות וערכים אלה שייכים לקבוצה מסוימת? בדיוק להפך, כולנו צריכים להיות אסירי תודה לאותן קבוצות, שמטפחות ומרוממות את העניינים האלה, החשובים לכולנו.

מי ישלם את המחיר

יש ציבור שמדגישים ומטפח את אהבת ארץ ישראל. בני הציבור הזה מוסרים את נפשם למען האחזיה בארץ ישראל ומשלמים מחיר יקר ביותר למען הערך הזה. האם משמעות הדבר שארץ ישראל היא עניין שלהם?

כולנו ראינו מה קרה בעקבות החרבת יישובי חבל עזה. המתיישבים שילמו את המחיר הישיר, אבל את התוצאות המרות ספגנו באשדוד ובאשקלון, בקריית מלאכי ובבאר שבע. התברר כי במשך כל השנים הגנו מתיישיבי חבל עזה בגופם על כולנו.

לכן מצער כליכך לשמוע את האמירות כי ה'תגמול' על השארת המפלגות החרדיות מחוץ לממשלה יבוא בדמות תמיכה בעקירת יישובים ביהודה ושומרון. ממש 'פעולת תגמול' למופת, שאת מחירה ישלמו תושבי ירושלים ובני ברק, אלעד וקריית ספר. המרחק מגבעות יהודה ושומרון לערים האלה קרוב בהרבה מהמרחק שבין רצועת עזה לבאר שבע.

ואיך מהלך כזה יתאם להחלטת מועצת גדולי התורה בכנסייה הגדולה בשנת תרצ"ז: "גבולי ארצנו הקדושה תחומים על-ידי מנחיל ארצות בתורתו הקדושה והקבועים לדורות עולם. בלתי

אפשרי משום כך שהעם היהודי מצידו יותר באיזו צורה שהיא על הגבולות האלה. כל ויתור שכזה אין לו שום ערך?"

לומדים למען כולנו

גם הערך של לימוד התורה וקיום עולם הישיבות אינו אינטרס של ציבור כלשהו. מי שמוסרים את נפשם על שקידה בתורה יומם ולילה עושים זאת למען כולנו. פגיעה בהם, חלילה, היא פגיעה בכולנו.

כדאי להזכיר את הדברים שכתב הרב אברהם יצחק הכהן קוק, בשנת תרע"ו: "לפי הכרתנו הדתית, חורבן של הישיבות, שיהיה נצמח מלקיחת מבחר בניהן לעבודת הצבא, הוא לנו חורבן דתי איום ונורא... תלמידי החכמים העוסקים בתורה הם הם מגינים על הארץ ועוזרים להצלחת הנשק הלאומי, לא פחות וגם יותר מכל החיל הלוהם."

גם אם יש טענות צודקות מכאן ומכאן, צריך לעשות הכול כדי להרגיע את הסערה ולחתור לקירוב הלבבות. בניין היהדות, הכולל את שלמות התורה, שלמות העם ושלמות הארץ, יקר לכולנו מכדי להניח לו לשמש כלי משחק.

זה הזמן לנהוג באחריות ולחפש את המשותף ולא את המפריד. ואולי דווקא בשעה זו נדרשת אהבת חיים - אהבה בלי סיבה - שהיא שתביא את הגאולה הקרובה.

ספרים

תהלות מנחם

מאת הרבי מליובאוויטש
בהוצאת קה"ת

ביאורי הרבי לפסוקי ספר התהילים. יותר מאלף ביאורים. ערוך בלשון בהירה ושווה לכל נפש. 337 עמ'. טל' 03-9606018.

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף שמחה גינזבורג
בהוצאת לדורות

חלק ממדורי 'פינת ההלכה' שהופיעו ב'שיחת השבוע'. מאות תשובות לשאלות הלכתיות מעשיות, מוגשות בבהירות ובצירוף מקורות. שני כרכים. טל' 1-700-704120.

באור החסידות (ג)

מאת הרב עומר הלוי
בהוצאת קה"ת

כרך שלישי של ביאור על הספר 'דרך מצוותיך' של אדמו"ר ה'צמח צדק'. ביאור מובן לכול על עוד שלושה מאמרים מתוך הספר. 362 עמ'. טל' 03-9606018.

מול כוחות הרשע

מאת זלמן רודמן
בהוצאת המחבר

סיפורו המדהים של ר' אליעזר ננס בימי האימים של השלטון הקומוניסטי. כתוב בשפה קולחת המתאימה לבני הנעורים. 268 עמ'. טל' 1-700-704120.

זמני השבוע

ניווט	דטויט	מיאמי	לוס אנג'לס
6:44	7:20	7:11	6:42
7:43	8:21	8:04	7:38

מידע על סדרי מוקד חב"ד
פסח עם חב"ד *3770

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר חב"ד 60840
טל' 972-72-2770100 • פקס 972-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

לרתום את התענוג

החדרת חיות

מדוע באמת נחוץ כל-כך שהחיות והתענוג של היהודי יהיו בקיום התורה והמצוות? – מפני שרצון ה' אינו מצטמצם לעצם קליטת התורה במוחו של האדם ולעצם קיום המצוות, אלא הקב"ה רוצה שהתורה והמצוות יהיו תמצית חייו של היהודי. התורה צריכה ליהפך לדמו וקיום המצוות צריך להיות מהות חייו. הביטוי לזה הוא הקיום מתוך חיות, תענוג ושמחה.

לכן אין דיי בלימוד ההלכות היבשות בקיצור שולחן ערוך, אלא האדם נדרש להתעמק בטעמיהן. ומאותו טעם אי-אפשר להסתפק בלימוד החלק הנגלה בלבד של התורה, אלא צריך ללמוד גם את פנימיות התורה, תורת החסידות. פנימיות התורה מחדירה חיות בלימוד החלק הנגלה של התורה, ומסייעת לאדם להפוך את עולמו הפנימי, עד שהתענוג האמיתי שלו והשמחה האמיתית שלו יהיו בעבודת הבורא.

(תורת מנחם כרך מ, עמ' 185, 242)

אמרת השבוע

כנפיים לפרה

רבי ברוך-מרדכי מבבורויסק יצא פעם אחת לקבץ תרומות לצדקה. הוא שם את פניו לעבר ביתו של יהודי עשיר, אך זה מיהר להסתתר בעזרת הנשים בבית הכנסת. המתפללים רמזו לרב על מקום המחבוא של העשיר, והעשיר מיהר לברוח ולהסתתר במקום אחר.

לבסוף מצא אותו הרב ואמר לו: "לכאורה מתעוררת תמיהה רבה, מדוע ברא הבורא כנפיים לציפור, שמזונותיה מועטים, ואילו לפרה, הזקוקה למזון רב, לא נתן כנפיים, כדי שתוכל למצוא בקלות את מזונה?".

חיך הרב והשיב: "אילו היו לפרה כנפיים, לא הייתה מסכימה לעמוד ולהניח לחלוב אותה, אלא הייתה מתעופפת ובורחת..."

פתגם חסידי

"רוצה אתה להתרומם ולהיות למעלה מחברך? מוטב שתקים גבעה לעצמך משתחפור בור לחברך" (המגיד ממזריטש)

מן היבול הגרוע כדי לפטור את היבול היפה והמשוכח – קיים את מצוות הפרשת התרומה, אך עם זה יש בכך משום 'נשיאת עוון', מפני שהיה חסר הקיום של "כל חלב לה".

תענוג ושמחה

יש בכך גם מסר חשוב לעבודת ה' הרוחנית. 'חלב' משמעותו חיות גדולה, תענוג ושמחה. יהודי צריך לתת את הכוחות האלה לקב"ה – שהתענוג שלו יהיה ללמוד תורה, להתפלל ולקיים מצוות. לא דיי בעצם קיום התורה והמצוות, אלא על האדם לעבוד את ה' מתוך חיות ותענוג.

אמנם המצווה מתקיימת גם אם היא נעשית מתוך קבלת עול בלבד, כמילוי חובה. ההלכה היא שאפילו מצווה שנעשית שלא לשמה, או שהאדם מקיים אותה בלי להבין את הלכותיה ומשמעותה 'מצווה היא. ובכל זאת יש בקיום כזה משום 'נשיאת חטא', מכיוון שחסר העניין של "כל חלב לה".

בפרשתנו מופיע הציווי: "כל חלב לה". משמעות הדבר היא, שאת החלב, השומן המובחר בגוף הבהמה, יש להקריב לקב"ה.

הרמב"ם מרחיב חיוב זה על כללות עבודת ה': ש"כל דבר שהוא לשם האיל הטוב, שיהיה מן הנאה והטוב". כל דבר הקשור בעבודת ה' ובקיום התורה והמצוות צריך להיעשות בדרך השלמה והטובה ביותר. על האדם לקיים כל מצווה בצורה הנאה והטובה ביותר.

קיום שאינו שלם

מה הדין אם האדם קיים מצווה אך לא בצורה השלמה והנאה? הספרי קורא על כך את הפסוק "ולא תשא עליו חטא בהרימכם את חלבו ממנו". כלומר, אם תעשו את המצווה בשלמות, בבחינת "בהרימכם את חלבו ממנו", כ"אז "לא תשא עליו חטא"; אבל "אם הפרשתם אותו שלא מן המובחר, אתם בנשיאת עוון".

ההלכה היא שגם אם הפריש האדם תרומה

מן המעיין

מנהיג | מאת הרב אליעזר ברוד

באין מנהיגות

"אם הכהן המשיח יחטא לאשמת העם" (ויקרא ד,ג). עלובה המדינה שרופאה משותק ברגליו, רופא העיניים שלה עיוור, וסגורה נעשה קטגור בדיני הנפשות.

(ויקרא רבה)

העם לומד

בשעה ש"הכהן המשיח יחטא", כאשר המנהיג מורה לעצמו היתר לעבור עבירות קלות, אראז "לאשמת העם" – בא העם ונטל רשות לעצמו לחטוא חטאים כבדים יותר.

(רבי יעקב מליסה)

וישר באדם אין

זה פירוש הכתוב (מכה ז,ב) "אבד חסיד מן הארץ וישר באדם אין" – אם המנהיג הוא בבחינת 'חסיד' במעשיו, נוהג לפנים משורת הדין, כ"אז האדם הפשוט נזהר לנהוג לפחות על-פי שורת הדין; אבל אם "אבד חסיד מן הארץ", אזי "וישר באדם אין" – האדם הפשוט מורה היתר לעצמו אף בדברים החמורים ביותר.

(רבי יקותיאל המבורגר)

מנהיג ראוי לעם

כל דור מקבל את המנהיגים שהוא ראוי להם. אם "הכהן המשיח יחטא", סימן הוא "לאשמת העם", שהעם חוטא ושרוי בשפל המדרגה.

(רבי שמעון סופר)

הכול תלוי ברב

אחד מחסידיו של רבנו הזקן עמד לקבל עליו משרת רבנות. אמר לו הרבי: זכויות הקהילה וחטאיה, במידות טובות ורעות ובהנהגות טובות ורעות, הכול תולים ברב העיר, שכן עליו יביטו בשבע עיניים, וממנו ילמדו להרע או להיטיב.

הגבול הדק

רב עומד תמיד על הגבול הדק שבין מזכי הרבים ובין חסוישולם מחטיאי הרבים. הוא עומד תמיד על הגבול שבין עומק רום ובין עומק תחת. ענייני הרבנות צריכים לנגוע בפנימיות נקודת לבבו, כי בנפשו הוא.

(הרבי הרש"ב מליובאוויטש)

בעל-הבית האמיתי

רב נקרא 'מרא דאתרא', כי נתנו לו מן השמים את הכוחות שיהיה בעל-הבית והאדון האמיתי של כל ענייני מקומו, לא רק ברוחניות אלא גם בגשמיות, וזו הזכות והחובה המוטלת עליו.

(אדמו"ר הזקן)

ראש בריא וגוף בריא

רבנים ובעלי תורה נקראים "עיני העדה" ו"ראשי אלפי ישראל". כאשר הראש בריא, גם הגוף בריא.

(הרבי הרי"צ מליובאוויטש)

ליל שימורים

תלאות רבות עברו על הבעלי־שטוב משעה שהחליט לעלות לארץ־ישראל, אך הוא לא נרתע מכל ההפרעות ויצא למסע עם בתו אודל.

לאחר גלגולים רבים הגיעו עברב פסח לאיסטנבול שבטורקיה. בידם לא נותרה פרוטה, ובוודאי לא היו להם צורכי החג, אולם דאגתו העיקרית של הבעש"ט הייתה מהסתלקות רוח הקודש שהייתה חופפת עליו תדיר.

עתה היה ברור לו כי מן השמים אין רוצים בנסיעתו, וכי עליו לחזור לעירו מוֹיָבוֹ. הוא קיבל עליו לחזור, אולם מה יעשה בינתיים? באי־ברירה הלך לבית־המדרש, ושם שפך את ליבו בתחנונים לפני הקב"ה שיעזרהו. בתו יצאה אל חוף הים, סמוך לנמל, לכבס את בגדיהם לקראת החג.

בדיוק אז עבר במקום יהודי עשיר. הוא הבחין באודל הבוכייה, ושאל לסיבת בכייה. ענתה לו אודל כי אביה הוא צדיק מפורסם אשר התגלגל לכאן. אין הם מכירים כאן איש ואין להם במה לחגוג את החג.

הזמין העשיר את אודל ואביה לעשות את ימי החג בביתו. כשהגיע הבעש"ט לביתו לא ראה עליו העשיר שום דבר מיוחד. הוא הורה להגיש לאורחים ארוחה, והחל בהכנות לקראת החג.

הבעש"ט לא טעם מאומה והסתגר בחדרו. בעל־הבית הניח כי האורח עייף מתלאות הדרך, ולכן הלך לתפילת ערבית לבדו. כאשר שב בעל־הבית מהתפילה ביקש מאודל להעיר את אביה. היא אמרה כי אין היא מעזה להעירו, ובעל־הבית החליט לגשת בעצמו ולהעיר את האורח.

כשנכנס לחדר ראה את הבעש"ט ופניו לוחטות כאש, ונחלי דמעות זולגות מעיניו. נבהל האיש ויצא מיד. עתה נוכח כי אורחו איש קדוש הוא והחליט להמתין ליציאתו.

כעבור זמן יצא הבעש"ט מן החדר ועמד להתפלל תפילת ערבית בדבקות נפלאה. לאחר מכן ישב לשולחן הסדר, והחל באמירת ההגדה בקול רם ובהתלהבות עצומה.

בסוף הסדר, באמירת הלל הגדול, עצר פתאום הבעש"ט, פניו בערו כלפידים ועיניו היו עצומות, ואז פקח את עיניו וקרא בקול גדול ובשמחה גלויה: "לעושה נפלאות גדולות לבדו כי לעולם חסדו!"

בסיום הסדר העז בעל־הבית ושאל

את הבעש"ט לפרש הנהגותיו, מדוע בכה בתחילת הערב ומה גרם לו לצעוק בהתלהבות בהלל הגדול.

ענה לו הבעש"ט: "מתברר כי לא לשווא הובאתי לאיסטנבול. צרה גדולה התרגשה על יהודי העיר, ומסרתי את נפשי לבטלה, וברוך השם תפילתי התקבלה. כאשר הגעתי לאמירת 'לעושה נפלאות גדולות לבדו' – התבטלה הגזרה בפועל."

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

השאיפה לקרבנות

הרמב"ם פותח את הגדרת תפקידו של המשיח במילים (בתחילת פרק יא מהלכות מלכים): "המלך המשיח עתיד לעמוד ולהחזיר מלכות דוד ליושגה... ובונה המקדש... וחוזרין כל המשפטים... מקריבין קרבנות וכו'". ואכן, כשאנו מבקשים על הגאולה ועל בניין בית־המקדש, העיקר הוא – חזרת הקרבנות.

קין והבל, נוח, האבות – כולם הקריבו קרבנות. זו הייתה אחת העבודות העיקריות של המשכן והמקדש. וגם עכשיו, התפילות שאנו מתפללים אינן אלא תחליף – לא־מושלם – לקרבנות שהיו מקריבים בבית־המקדש.

מילה אחת בעניין הקרבנות חוזרת ונשנית הן אצל מפרשי התורה הן בספרי הקבלה – 'סוד'. הרמב"ן אומר (פירושו לויקרא א,ט): "יש בקרבנות סוד נעלם". בזהר (חלק ב, רלט א), הקרבן מכונה: "רזא דקרבנא (=סוד הקרבן). דיי בכך להמחיש את רום מעלתו של הקרבן.

קרבן 'מכס'

בקרבן שני מרכיבים בסיסיים: א) הקרבן עצמו; ב) המעורבות של האדם המקריב. מעורבות זו של האדם אינה הבאת הקרבן בלבד, אלא גם התייחסות נפשית עמוקה. הרמב"ן אומר שכאשר אדם מביא קרבן, עליו לחשוב שכל מה שנעשה עכשיו בקרבן, בעצם היה צריך להיעשות בוֹעֲצָמו, אלא שבחסד הבורא ניתן לו הקרבן חילוף ותמורה. מחשבה זו צריכה להביא לידי התעוררות נפשית עמוקה, ועליו לחוש כאילו הוא מקריב את נפשו לקב"ה.

במונח זה אפשר להקריב קרבן גם בימינו. על הפסוק "אדם כי יקריב מכס קרבן לה', מן הבהמה וגו'", תורת החסידות שואלת (לקוטי תורה ויקרא ב,ב): למה נאמר "אדם כי יקריב מכס", ולא "אדם מכס כי יקריב"? אלא שהקרבן הוא אכן "מכס", מעצמכם ממש – עליכם להקריב את נפשכם קרבן לה'. ואיזו נפש? "מן הבהמה" – הנפש הבהמית שבכל אדם. את הנפש הזאת יש 'לשרוף' באש האהבה לה', עד שגם היא תבוא לידי אהבת ה'.

זו המשמעות הרוחנית, הנצחית, של הקרבן – קרבן מלשון 'קירוב', להתקרב אל ה'. להצית אש של אהבה לה' גם בנפש הבהמית (כדברי חז"ל על הפסוק "ואהבת את ה' אלוך בלבבך" – "בשני יצריך"), שגם הנפש הבהמית תאהב את ה' ותכלה אליו. דבר זה נעשה בעת התפילה, שאז האדם מעורר בליבו אש של אהבה לקב"ה, ושואף להדביק באש הזאת גם את הנפש הבהמית. לכן התפילות הן "במקום קרבנות".

סוד הקרבן

אך הקרבן איננו תהליך נפשי או סמלי בלבד. המרכיב הגשמי – של הקרבנות בהמה או מנחה – חשוב עד מאוד. הזהר אומר: "רזא דקורבנא עולה עד רזא דאי־סוף" (=סוד הקרבן עולה עד סוד האי־סוף). הביטויים שנאמרים בתורה על הקרבנות מדהימים: הקרבן מכונה "לחמי" – "לחמו כביכול של הקב"ה. הקרבן הוא "ריח ניחוח לה'" – "נחת־רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני".

הקרבן אף מעורר רצון חדש אצל הקב"ה – "ונרצה לו". כמוֹכֵן אנו רואים שבקרבנות מוזכר תמיד שם הויה דווקא, שהוא שם־העצם, ולא השמות האחרים. כל זה משקף את ערכו העצום של הקרבן הגשמי.

כאן אנו מגיעים אל 'סוד הקרבן'. כדי להבינו, צריך לדעת מעט על מבנה העולמות הרוחניים. הנקודה היא, שהקרבן מחזיר את העולם לסדר הנכון ששובש. בחי ובצומח יש ניצוץ רוחני ממקור נעלה ביותר. כשאדם נוטל בהמה ומביאה קרבן, הוא מעלה את נפשה לשורשה האלוקי, ועל־ידי כך שופע מהקב"ה אור אי־סופי לעולם. בזמן בית־המקדש עמד העולם בדרגה גבוהה לאי־ערון בזכות השפע האלוקי שבא על־ידי הקרבנות, ובביאת המשיח יחזרו הדברים לקדמותם, וביתר שאת.

למחרת בבוקר, בבית־הכנסת, הכריז בהתרגשות אחד מחשובי הקהילה: "יהודים יקרים, ניצלנו בנס מגזרה איומה... הקהל התאסף סביבו, והאיש סיפר:

"לקראת הפסח שכנע הוויזר את הסולטן כי היהודים משתמשים בדם ילד מוסלמי לאפיית מצות. הוא אמר לסולטן כי המצות האלה נקראות 'שמורה', וזה שם קוד פנימי

בקרב היהודים למצות שנילושו בדם. הסולטן בדק ומצא שאכן יהודים רבים קונים דווקא מצה 'שמורה'. בעקבות זאת שכנעו הוויזר לאסור את כל אוכלי ה'שמורה' אחר ליל הסדר, ולהוציאם להורג.

"כיצד נודע לי הדבר?", המשיך האיש, "ובכן, לפני שנים, בימי שלטונו של הסולטן הקודם, נודמן לאבי הציל את חייו של הסולטן. לאות תודה קיבל אישור חתום המתיר למחזיקו להיכנס בכל עת שירצה אל הסולטן.

"אבי מעולם לא השתמש באישור זה. לאחר שנפטר ירשתי את האישור, אך גם אני לא השתמתי בו מעולם.

"אתמול בצהריים שכבתי לנוח וראיתי בחלומי את אבי. הוא סיפר לי על העלילה הנוראה, והורה לי ללכת מיד אל הסולטן ולומר לו כי עלילת שקר העליל הוויזר על היהודים, וכי הוויזר עצמו אינו מוסלמי אלא נוצרי־יווני. לשם הוכחה עלי לומר לסולטן שישלח שוטרים אל בית הוויזר בעודו ישן, ואז יתברר כי הוא עונד צלב על צווארו.

"התעוררתי משנתי ונטיתי לחשוב כי אין זה אלא חלום. הלכתי לבית־הכנסת ובשוכי הביתה ישבתי לערוך את הסדר. פתאום שוב נפלה עלי תרדמה וראיתי את אבי בשנית. הוא הזהיר אותי: 'דע, אם לא תעשה כפי שהוריתי, עלול חלילה לקרות אסון ודם היהודים יהיה על צווארך'.

"לקחתי את האישור ונכנסתי באמצעותו לארמון הסולטן. ביקשתי לפגוש את אימו הזקנה של הסולטן. סיפרתי לה את דברי החלום ואמרתי כי אני משוכנע שהדברים אמיתיים. התחננתי לפני שתעשה ככל יכולתה לבטל את הגזרה.

"אימו של הסולטן הלכה אל בנה ואמרה לו שבעלה, הסולטן הקודם, בא אליה בחלום וציווה עליה להזהיר את בנם מפני דבר רע מאוד שהוא מתכוון לעשות. הסולטן התפלא מאוד, וסיפר לה על הגזרה, אך טען כי היהודים ראויים לעונש על שהם אוכלים מצות המעורבות בדם מוסלמים.

"עתה קראה לי האם לבוא אל הסולטן. סיפרתי את אשר אמר לי אבי בחלום. הסולטן החליט לבדוק אם אמנם הוויזר עונד צלב על צווארו. שוטרים נשלחו אל ביתו, ובראותם כי אכן צלב תלוי בצווארו בערה חמתם והם הרגוהו במכת חרב. מיד הורה הסולטן לבטל את הגזרה."

כל זה קרה בדיוק בשעה שהבעש"ט קרא בליל הסדר את המילים "לעושה נפלאות גדולות לבדו".

עשור של רבנות ראשית

בעת האחרונה פורסם תיעוד של משיגה שמבקר לכמה שניות במסעדות שעליהן הופקד. "ברגע שנודע לנו על הדבר הזה, מיד דאגנו לטפל בזה", אומר הרב מצגר. "הורינו לרבנויות האזוריות לפקח על המשיגים באמצעים טכנולוגיים, שמאתרים את המשיגה בכל רגע נתון. אמצעי זה מאפשר לעקוב מקרוב אחר מעשיו".

בעוד ימים אחדים אמורים הרבנים הראשיים לישראל, הרב יונה מצגר והרב משה-שלמה עמאר, לסיים את תפקידם. הרב מצגר (60) ממונה על הכשרות, הנישואין והבחינות לדיינות. בריאיון לשיחת השבועי הוא סיפר על השינויים שהתחוללו בשנות כהונתו ברבנות הראשית.

"שדרגנו את איכות הכשרות, הן בכשרות הרגילה הן במהדרין של הרבנויות המקומיות", הוא מספר. "הפיקוח מהודק יותר, המשיגים עברו השתלמויות, ואין משיגים שמשרתים בקודש בלי תעודה של הרבנות הראשית לישראל. כמו כן יש כיום פיקוח שלנו על השחיטה. אני אישית נוסע עם חברי ועדת המִשחטות בשעה ארבע בבוקר, לראות את השחיטה, לבדוק סכינים, להעיר, לשפר ולייעל. אנו מפקחים על בתי מטבחיים בארץ ובעולם, בפרט בדרום-אמריקה שמשם מיובא לארץ רוב הבשר הכשר".

השגחה על המשיגה

הרב מצגר מודע לכך שרבים בציבור מעדיפים כשרות מהודרות יותר, ואין לו תרעומת על כך. "תפקידה של הרבנות", הוא מסביר, "לתת כשרות לכלל האוכלוסייה. מטרנתו בראש ובראשונה היא לזכות את הרבים. אם נשאף ליישם את כל ההידורים, התוצאה המעשית תהיה שמי שהכשרות אינה חשובה להם כל כך, יאכלו טרף. תמיד יש מקום לעוד הידורים והחמרות".

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

משחת שיניים וקוסמטיקה

שאלה: האם משחת שיניים צריכה הכשר לפסח?

תשובה: משחות שיניים מכילות גליצרין, שייתכן כי הוא מופק מן החי. במקצתן יש תרכובות פלואור וחומרים פעילי שטח, שיש חשש לכשרותם.

לפסח ייתכן חשש חמץ בסורביטול, וכן באלכוהול (מחור"ל) המשמש לתמציות טעם וריח.

החומרים הללו פגומים מאכילת אדם, ולפעמים גם מאכילת כלב, והשימוש בהם (אפילו אם מרגישים טעם בפה) אין בו משום הנאת אכילה, וגם פולטים מהפה את כל החומר. לכן מצד הדין אין איסור להשתמש במשחות שיניים, הן בפסח הן בכל השנה (ההיתר בפסח הוא רק אם הייצור נעשה קודם הפסח).

עם זה ישראל קדושים הם, ורבים מחמירים להשתמש רק במשחת שיניים שיש לה הכשר לפסח.

תעודה דיגיטלית

הרב מצגר מספר על עוד שני חידושים בתחום הכשרות: "החלטנו לקדם תעודת כשרות דיגיטלית, שבה יהיה אפשר לראות מתי התעודה נכנסה לתוקף, מתי פג תוקפה, טלפון המשיגה ועוד. התעודה נשלטת על-ידי הרבנות המקומית. בקרוב גם יושק סמל כשרות אחיד בכל הארץ".

עוד תחום שהרב מצגר מציין הוא הבחינות לדיינות. "כשנכנסנו לתפקיד ממוצע הנבחנים מדי שנה לדיינות ולרבנות עמד על תשע-מאות איש. כיום הממוצע עומד על שבעת-אלפים ומאתיים. נוסף על כך הגדלנו את מספר הבוחנים והידקנו את הביקורת גם עליהם".

מהפכה בתפוצות

הרב מצגר מציין בסיפוק גם פעילות רחבה בתפוצות. "הצלחנו לעשות דברים גדולים ברחבי תבל", הוא מספר. "למשל, בהונגריה, ברוסיה ובאוקראינה הצלחנו להשיב בתי-כנסת שנגזלו

שאלה: מה דין תכשירי קוסמטיקה וסבונים בפסח?

תשובה: ברבים מהחומרים האלה יכולים להיות רכיבים המופקים מן החי, ומהם העלולים להכיל חמץ, כגון אלכוהול.

יש דיון אם מותר לסוך את הגוף בחומרים האסורים באכילה, וכל-שכן בחמץ האסור בהנאה. אמנם רובם ככולם פגומים אפילו מאכילת כלב, וגם אם הם נוגעים במאכל או נכנסים לפה, אין בהם איסור מן הדין (אם יוצרו לפני פסח). ובפרט לכל השנה.

ובכל-זאת רבים נוהרים בשתופונים ובקרם ידיים שיהיו בהכשר לפסח.

מקורות: ראה פסחים כאב, ר"ן שם. ע"ז סזב, ש"ע או"ח סי' תמב ס"ט. יו"ד סי' קג ס"ב. רמ"א יו"ד סי' קח ס"ה ונו"כ. שו"ת: אור לציון ח"ג פ"ח. הר צבי יו"ד סי' צה. מעשה חושב ח"ה סי' ת. (וע"ע משנה הלכות ח"ט סי' קנד). 'הכשרות' פכ"א סמ"ט ואילך, ע' ואילך. פסקי תשובות סי' תמב ס"ק ב ובהערות.

עשור של עשייה. הרב מצגר עם ההגדה החדשה

מן היהודים. בפולין קידמנו חוק למניעת ביזיון תשמישי קדושה, לאחר שהתברר כי גוילי ספרי תורה מימי השואה מועברים לעבודות עור. זה מקרוב אושר בגרמניה חוק המאפשר את קיום ברית המילה, דבר שעליו עמלנו רבות. בפעילויות רבות נעזרנו בשלוחי חב"ד הפועלים ללא לאות ברחבי תבל".

בימים האלה השיק את המהדורה השנייה של ההגדה לפסח בעריכתו, בהוצאת 'לדורות'. "מספר העמודים הוכפל", הוא אומר. "ליקטתי עוד חומרים והכללתי אותם במהדורה החדשה. בקרוב תופיע בע"ה מהדורה באנגלית".

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח

על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis

Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

חדש: סודות הגאולה

כל מה שצריך לדעת על הגאולה וביאת המשיח

דמותו של המשיח • תהליכי הגאולה • מה יהיה בימות המשיח • תחיית המתים • ועוד

ספר מרתק, מאיר עיניים, כתוב בסגנון קולח ובהיר, ניקוד מלא

להזמנות: טל' 1-718-6041020

